

[HUP – Regionalni ured Rijeka] Studenti Poslovne škole učili o financijama i poslovnim planu

U studenom se nastavio ciklus predavanja za studente Poslovne škole koju već šest godinu provodi HUP-ov regionalni ured u Rijeci u suradnji s Primorsko-goranskom županijom. Za polaznike Poslovne škole u studenom su održana predavanja o dvjema temama, i to "Osnove financija i poslovnog planiranja" te "Menadžerski alati" s nagla-

skom na inovacije tehnologije, procesa, proizvoda i usluga te poslovnog modela. Predavanje o financijama i kreiranju poslovnog plana održala je Anita Klanac, a menadžerske alate studentima je približio Boris Golob. Na navedenim su predavanjima kroz razne radionice i vježbe polaznici usvojili nova

i nadogradili postojeća znanja o financijskim pokazateljima, osnovnim dijelovima poslovnog plana, izračunima otplatne rate kredita itd., kao i kreiranju nove vrijednosti za kupce formiranjem poslovne strategije i konstantnim inoviranjem procesa te primjenom novoga poslovnog modela poslovanja.

Agrokor u vinkovački PIK uložio 500 mil. kn

[Oporavak] Prošle je godine PIK Vinkovci bilježio prihod od 364 milijuna kuna, što ukazuje na oporavak s obzirom na početak krize 2009. godine kada su im prihodi pali na 292 milijuna kuna

Ukolovozu je u Lipovcu otvoreno novo paletno skladište za sušenje i skladištenje povrća Agrokorove tvrtke PIK Vinkovci. Skladište površine 2500 četvornih metara i kapaciteta 5000 tona namijenjeno je skladištenju luka, PIK-ova najpoznatijeg brenda. Godišnja proizvodnja konzumnog luka u Lipovcu zadovoljava potrebe četvrtine hrvatskog tržišta, a u 2011. ostvareni su rekordni prihodi luka u visini 9300 tona.

[Kvaliteta] "Novo skladište omogućava nam duži period skladištenja tako da će uvoz luka iduće godine biti sveden na minimum. Također omogućava nam da tijekom cijele godine, sve do nove proizvodnje, možemo skladištiti i plasirati našu domaću proizvodnju. Proizvodni kapaciteti su maksimalno iskorišteni te osiguravaju potpunu popunjenost skladišta tijekom cijele godine. Cilj nam je što više raditi na povećanju prinosa i kvaliteti proizvoda", govori Vladimir Džaja, direktor PIK-a Vinkovci.

Sveukupni uvoz crvenog luka u Hrvatsku je 2009. iznosio 4,1 milijun američkih dolara, a 2010. drastično se povećao na 7 milijuna dolara, ali 2011. se brojka smanjila na vrijednost od 6,1 milijuna dolara. S obzi-

rom na to da je Agrokor veliki uvoznik, vlastito skladište trebalo bi se odraziti i na brojke sveukupnog uvoza luka u Hrvatsku.

Ukupna vrijednost investicije u novo skladište iznosi više od 17,5 milijuna kuna, a samo skladište sastoji se od šest modernih opremljenih komora koje osiguravaju očuvanje vrhunske kakvoće proizvoda, a sadrže ukupno 5000 "box" paletnih mjesta. Danas se tako dnevno u Lipovcu može upakirati 150.000 kilograma povrća.

"Novo paletno skladište napravljeno je prema uzoru na najsvremenija skladišta za sušenje i skladištenje povrća. Prednosti se nalaze prije svega u mogućnosti odvajanja robe prema raznim kriterijima uz mogućnost različitih režima ventiliranja i hlađenja te u mogućnosti aktivnog hlađenja koje osigurava dobar proizvod kroz duže razdoblje skladištenja te plasman boljeg i kvalitetnijeg proizvoda. Svakako očekujemo da će navedene prednosti biti prepoznate tržišnom cijenom te da će se pozitivno odraziti i na financijski rezultat iduće godine", kaže Džaja.

[Utjecaj suše] Od 1994. godine, otkada PIK Vinkovci posluje u sustavu Agrokor koncerna, pokrenute su

Čelnici Agrokor i PIK-a Vinkovci obišli su novo skladište površine 2500 četvornih metara

U Lipovcu je otvoreno novo paletno skladište za sušenje i skladištenje povrća, prije svega luka, PIK-ova najpoznatijeg brenda

Sva zemlja PIK-a Vinkovci se navodnjava

PIK Vinkovci navodnjava svih tisuću hektara površina na kojima u tvrtki proizvode povrće. Vodu crpe iz Spačve i Bosuta, no kako im je i to malo, morat će sustav prebacivati djelomično i na Dunav. Zbog dobrog navodnjavanja prihod luka je visok pa je ove godine iznosio 60 tona po hektaru. Crveni luk zasadi su na 271 hektar, a na oko 240 hektara zasaden je grašak te na 300 hektara kukuruz. Godišnja proizvodnja konzumnog luka u Lipovcu zadovoljava potrebe četvrtine hrvatskog tržišta te iz PIK-a Vinkovci najavljuju kako će s novim proizvodnim pogonima i skladištem utjecati na smanjenje uvoza luka u Hrvatsku.

Vladimir Džaja, direktor PIK-a Vinkovci

[Politika zapošljavanja] U Vukovaru u listopadu 19,5% više nezaposlenih nego lani

U Vukovaru je 21. studenoga održana sjednica Savjetodavnog vijeća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, područnog ureda Vukovar. Na sjednici je navedeno da je na području grada Vukovara u evidenciji nezaposlenih krajem listopada bilježen porast od 2,7% u odnosu na rujan ove godine, a 19,5% u odnosu na isto vrijeme prošle godi-

ne. Kada su u pitanju mjere aktivne politike zapošljavanja, promjene se odnose na uvjete u mjeri Sufinanciranje samozapošljavanja nezaposlenih koja je sada dostupna svima koji su prijavljeni u evidenciju, a uvjeti veza- ni za mjeru Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa su promijenjeni u dijelu koji se odnosi na vrijeme provedeno

na evidenciji nezaposlenih (duže od 30 dana) te evidentirani staž u mirovinskom osiguranju do jedne godine in struci za koju se veže osposobljavanje. HZZ-ov područni ured Vukovar izgradio je i opremio Centar za savjetovanje i razvoj karijere sredstvima donacije Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

Transfer generacija u hrvatskim obiteljskim poduzećima

[Važnost] Pretpostavlja se da 50% zaposlenih u Hrvatskoj radi u obiteljskim poduzećima

Dr. sc. Mirela Alpeza CEPOR – Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva www.cepor.hr

Obiteljska poduzeća predstavljaju važan dio svakoga gospodarstva, naročito u razvijenim zemljama koje imaju dugu tradiciju poduzetništva i privatnog vlasništva. Udio obiteljskih poduzeća u zapadnoeuropskim zemljama veći je od 60%, a udio u zaposlenosti kreće se između 30% i 60%. Primjeri uspješnih obiteljskih poduzeća su Peugeot, Fiat, Danone, Michelin, Henkel, BMW i IKEA. Zbog velikog utjecaja

obiteljskih poduzeća na gospodarstvo u razvijenim zemljama mnogo pozornosti i istraživanja posvećuje se upravo obiteljskim poduzećima. Obiteljska poduzeća su specifična – imaju svoje prednosti, ali i nedostatke u odnosu na neobiteljska poduzeća. Među glavnim problemima obiteljskih poduzeća je pitanje nasljeđivanja zbog povezanosti funkcija vlasništva i upravljanja u ulozni osnivača obiteljskog poduzeća. Istraživanja pokazuju da samo u 30% obiteljskih poduzeća vlasništvo i upravljanje preuzima iduća generacija unutar obitelji i da mnoga od tih poduzeća ubrzo nakon toga propadaju.

[Vlasništvo] Velik broj obiteljskih poduzeća u Europskoj uniji prolazi razdoblje multigeneracijskog vlasništva u kojem poduzećem zajedno upravljaju prva i druga generacija. U Njemačkoj, Italiji i Nizozemskoj vlasništvo i upravljanje nad većinom obiteljskih poduzeća planira se transferirati na članove obitelji za razliku od Francuske i Španjolske u kojima je takvih poduzeća samo 25%. Pojam obiteljskog poduzeća u Hrvatskoj nije službeno definiran što onemogućuje identifikaciju, praćenje razvoja i projekciju utjecaja obiteljskih poduzeća na domaće gospodarstvo. U javnim raspravama obiteljska poduzeća predstavljaju poduzeće koje je u vlasništvu obitelji, osigurava radno mjesto i prihode za članove obitelji. Pretpostavlja se da 50% zaposlenih u Hrvatskoj radi u obiteljskim poduzećima, da su većina mikro i malih poduzeća u Hrvatskoj obiteljska te da su u vlasništvu prve generacije poduzetnika koja u isto vrijeme upravlja poduzećem. U Hrvatskoj postoje primjeri i velikih poduzeća koja funkcioniraju kao obiteljska poduzeća – i u smislu strukture vlasništva i u smislu upravljanja poslovnim procesima te uključenosti

U razvijenim zemljama sve je prisutniji trend prenošenja upravljačke funkcije na profesionalne menadžere koji nisu članovi obitelji vlasnika kompanije

Petrinjski Gavrilović primjer je uspješno ponovo vraćene proizvodnje u obiteljsko vlasništvo nakon nacionalizacije poslije Drugoga svjetskog rata

obitelji vlasnika u donošenje strateških odluka u poduzeću. Neka od najuspješnijih poduzeća u Hrvatskoj u posttranzicijskom razdoblju pokrenuta su kao obiteljska poduzeća (npr. Agrokor) ili su uspješno ponovo vraćena u vlasništvo obitelji nakon njihove nacionalizacije u razdoblju socijalizma (npr. Gavrilović). Pitanje generacijskog transfera vlasništva i upravljanja u obiteljskim poduzećima u Hrvatskoj još je tema o kojoj se malo ili gotovo uopće ne govori. U Hrvatskoj ima malo primjera dobre prakse uspješnih transfera, nedovoljno poznajemo kako se s tim problemima nose poduzeća u tranzicijskim zemljama u okruženju, a nedostaje nam i edukativnih programa i stručnjaka koji bi facilitirali ovaj proces.

[Nasljeđivanje] Složenost procesa transfera dodatno je pojačana time što većina vlasnika obiteljskih poduzeća u Hrvatskoj nema osobno iskustvo nasljeđivanja

poduzeća od prethodnih generacija. Malo ih je svjesno toga da nasljeđivanje unutar obitelji predstavlja samo jednu od mogućnosti (iako većina osnivača to priželjkuje). U razvijenim zemljama sve je prisutniji trend prenošenja upravljačke funkcije na profesionalne menadžere koji nisu članovi obitelji zbog sve manje želje članova obitelji za uključivanje u posao. Druge mogućnosti su transfer vlasništva nad poduzećem drugoj osobi (prodaja neobiteljskom menadžmentu ili zaposleniku), prodaja osobama izvan poduzeća, preuzimanje ili spajanje.

U listopadu ove godine CEPOR je organizirao okrugli stol na kojem su identificirane preporuke za stvaranje pretpostavki za uspješnu tranziciju vlasništva i upravljanja nad obiteljskim poduzećima. Važnu ulogu u realizaciji tih preporuka trebale bi imati Vlade politike koje bi trebale prepoznati specifičnost obiteljskih poduzeća i njihovu društvenu i ekonomsku važnost.

NEGATIVNI TRENDovi U TRGOVINI ZAPOČELI 2008. I JOŠ TRAJU

[Partneri] Poslodavci i sindikati trgovine održali zajednički sastanak s ministrom Mirandom Mrsićem

U prostorijama Ministarstva rada i mirovinskog sustava predstavnicima socijalnih partnera – poslodavci i sindikati trgovine, 16. studenoga održali su sastanak s ministrom Mirandom Mrsićem, pomoćnikom ministra Markom Krištofom i njihovim suradnicima. Tema sastanka bile su vezane uz reprezentativnost sindikata koji djeluju u sektoru trgovine kao i promjena minimalne plaće i njezina utjecaja na poslovanje sektora i pojedinih gospodarskih subjekata. Stupanjem na snagu Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje (NN br. 82/12, 88/12) postavljeno su novi uvjeti za sindikate i formiranje pregovaračkog odbora sindikata. No u primjeni samog zakona došlo je do određenih nejasnosti koje su istaknuli predstavnici sindikata, kao i nedorečenosti u slučaju sklapanja novoga kolektivnog ugovora kao i pitanje

proširenja primjene kolektivnog ugovora na cijelu djelatnost. Još je jedanput istaknuto pitanje potiče li ili ograničava novi zakon kolektivno pregovaranje te je li potrebno pokrenuti određene procedure u nadolazećem razdoblju koje se trebaju dodatno razjasniti, a temu proširenja primjene kolektivnog ugovora obvezno staviti kao jednu od tema na nacionalnom GSV-u. U području minimalne plaće predstavnici poslodavaca su ukazali na negativne trendove u sektoru trgovine koji su započeli 2008. i još traju te da su poduzetnici dodatno opterećeni nizom nepoznatih nameta, ali i rastom ostalih inputa koji utječu na troškove poslovanja. Istaknuto je da trgovinu treba promatrati sa širokog aspekta jer unutar cijele djelatnosti trgovine nalaze se razni segmenti ovisno o ponudi robe kojom se bave pa je nužno voditi računa o raznovrsnosti trgovine i njezinu položaju na ukupnom tržištu.

Kada će se zaustaviti pad hrvatske trgovine?